

Käyttöönotto työryhmän kokous 7.5.2019

Aika 7.5.2019 klo 9.00–15.00

Paikka Lakkisepäntie 23, 00620 Helsinki
Duetto Business Park nh. Kuolajärvi

Läsnä	Minna Arffman	Fingrid Datahub Oy (pj.)
	Kerttu Korpelainen	Fingrid Datahub Oy (siht.)
	Teemu Hiekka	Fingrid Datahub Oy
	Lauri Jännes	Fingrid Datahub Oy (asialistakohdissa 1-3)
	Tuomas Pulkkinen	eSett (asialistakohdassa 4)
	Juha Leinonen	Pöyry Management Consulting Oy
	Riina Heinimäki	Energiateollisuus ry
	Jaakko Koskela-Koivisto	Elenia Oy
	Greetta Arha	Smart Energiapalvelut Oy
	Janne Piispanen	Helen Oy
	Johanna Piispa	Vantaan Energia Sähköverkot Oy

Asialista

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00. Käytiin läpi puheenjohtajan johdolla edellisen (15.4.) kokouksen pöytäkirja. Pöytäkirja hyväksyttiin parin saadun kommentin mukaisilla lisäyksillä.

1.1 Ajankohtaiset asiat

Hiekka kertoi työryhmälle markkinaosapuolten käyttöönottosuunnitelmien seurannan tilanteesta. Käyttöönottosuunnitelmat datahubin käyttöönotosta tuli toimittaa Fingrid Datahubille ja Energiavirastolle 30.4.2019 mennessä. Määräaikaan mennessä 5 osapuolta ei ollut toimittanut suunnitelmaansa. 51 vähittäismyymijää on ilmoittanut lopettavansa toimintansa ennen datahubin käyttöönottoa, suurin osa ko. myyjistä on myynyt sähköä vain omaan käyttöönsä. Sähkön myyjä on poistunut vähittäismarkkinoilta myös yhtiöiden yhdistymisten myötä. Fingrid analysoi tällä hetkellä toimitettuja käyttöönottosuunnitelmia sekä seurannan tuloksia ja tarkempi yhteenveto tuloksista kuullaan datahubin ajankoh-
taiswebinaarissa 4.6.2019.

Puheenjohtaja kertoi sidosryhmätestauksen tilanteesta. Testiympäristö on avattu toimialan järjestelmätoimittajille ja tietoliikenneyhteyksien testit suoritettiin huhtikuussa 2019. Toistaiseksi viisi järjestelmätoimittajaa on muodostanut yhteyden datahubin testiympäristöön. Toiminnalliset testit aloitetaan toukokuussa ja uusia toiminnallisuuksia toimitetaan sidosryhmätestaukseen toteutusprojektin edetessä. Markkinaosapuolten pilottiryhmä on perustettu ja testiympäristö avataan myös pilottiryhmälle elo-syyskuussa 2019. Puheenjohtaja lupasi kertoa terveisiä pilottiryhmän kick off kokouksesta käyttöönotto työryhmän seuraavassa kokouksessa 11.6.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Lakkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Työryhmässä heräsi esiin kysymys, miten Fingrid analysoi markkinaosapuolten käyttöönottosuunnitelmat? Puheenjohtaja vastasi, että kaikki suunnitelmat käydään läpi ja tarvittaessa kontaktoidaan vielä markkinaosapuolia. Käyttöönottosuunnitelmia luetaan kokonaisuuksina ja tarvittaessa projektin asiantuntijoita hyödynnetään tarkempien yksityiskohtien osalta analysointiapuna. Samanaikaisesti analysoidaan käyttöönottosuunnitelmien seurantakyselyssä saatuja vastauksia. Fingrid raportoi tilanteesta ja tuloksista myös Energia- virastolle.

2 Kuulumisia tietokonversioista / Lauri Jännes

Jännes kertoi työryhmälle tietokonversion ajankohtaisista asioista. Konversion ensimmäinen vaihe lähestyy loppua ja parhaillaan keskitytään siihen, että markkinaosapuolet saavuttaisivat ensimmäiselle vaiheelle asetetut laatuvaatimukset. Ensi vuonna aloitetaan osapuolten yhdenmukaisuustarkistukset. Datahubissa mittausalueille vaadittavia EIC-koodeja on haettu Fingridiltä aktiivisesti. Fingrid kannustaakin osapuolia hakemaan koodit hyvissä ajoin ennen määräaikaa, kun koodit tarvitaan tietokonversiossa.

Jännes havainnollisti tietokonversion tilannetta numeroina ja esitetyt tunnusluvut löytyvät pöytäkirjan liitteestä. Työryhmästä nousi kysymys liittyen käyttöpaikkatietojen tarkastukseen ja siihen, onko käyttöpaikkatietoja verrattu EDIELfi-käyttöpaikkarekisteriä vasten? Jännes kommentoi, ettei käyttöpaikkatietojen tarkistuksia nykyistä käyttöpaikkarekisteriä vasten ole tehty, sillä rekisteristä ei löydy kaikkia käyttöpaikkoja eikä Fingridillä ole pääsyoikeuksia Tittaani ajettuun käyttöpaikkatietoon tiedon sensitiivisyydestä johtuen.

Ensimmäisen vaiheen laatuvaatimusten hyväksymistilanteen osalta luvut näyttävät vielä huolestuttavilta, mutta Jännes kommentoi uskovansa niiden korjautuvan huomattavasti ennen tietokonversion 1. vaiheen päätöstä. Todennäköisesti yhtiöiden resurssit on viime viikkoina keskitetty käyttöönottosuunnitelmien valmiiksi saattamiseen. Myös henkilötunnusten määriä on saatu hienosti parannettua niin myynti- kuin verkkoyhtiöissäkin. Työryhmäläisiä mietitytti henkilötunnusten määrän huomattava lisääntyminen, ovatko luvut henkilötunnusten osuuksista esitetyn mukaisella hyvällä tasolla? Jännes vastasi lukujen pohjautuvan tämän hetken tilanteeseen. Tittaani on toteutettu henkilötunnusten muodon validointia, mikä osaltaan karsii virheitä henkilötunnuksissa. Työryhmässä heräsi huoli siitä, mikäli yhtiön poimintatyökalu toimii virheellisesti, että vasta loppumetreillä paljastuisi merkittäviä virheitä. Jännes kertoi, että yhdenmukaisuustarkistuksessa (tietokonversion vaiheessa 3.) virheiden pitäisi jäädä viimeistään kiinni, millä mitigoidaan riskiä siitä, että olennaisia virheitä paljastuisi vasta loppumetreillä ennen datahubin käyttöönottoa.

Jännes kysyi työryhmäläisiltä, joko heidän yhtiöissään on tehty henkilötunnusten tarkastusta Väestörekisterikeskuksen rekisteriä vasten ja onko niin, että tarkastusta varten Vrk:lle tulee lähettää asiakastiedot massana? Työryhmäläiset kommentoivat, että Väestörekisterikeskuksen palveluntarjoajiin on oltu yhteydessä ja ilman oman rajapinnan rakentamista rekisteriin vain massakyselyt ovat mahdollisia.

Käyttöönottotyöryhmässä heräsi esiin jo viime kokouksessa keskustelussa ollut kysymys liittyen henkilötunnuksien ilmoittamiseen tietokonversiossa: Mikäli myynti- ja verkkoyhtiöllä on eriävät tiedot, miten priorisoidaan kumman markkinaosapuolen ilmoittamat tiedot tallentuvat? Jännes vastasi, että tietokonversiosuunnitelman mukaisesti, jos eri markkinaosapuolten saman asiakkaan tiedot poikkeavat toisistaan, tallentuvat sen myyjän asiakastiedot, jolla on uusin (viimeisimpänä voimassa oleva) myyntisopimus asiakkaan

kanssa. Verkkoyhtiölle ja asiakkaan muille mahdollisille myyjille välittyy tieto, että asiakkaalle on löytynyt uudempi myyntisopimus, jonka mukaan tiedot tallennetaan datahubiin. Asiakkaan myynti- ja verkkosopimuksessa voi olla poikkeavaa tietoa, mutta asiakastiedoissa asiakkaan osoite tulee olla yhdenmukainen molempien sopimusten osalta. Jännes varmisti vielä työryhmän pyynnöstä, että tilanteessa jossa myyntiyhtiöltä ei löydy asiakastietoa, joka verkkoyhtiöltä löytyy, tällöin verkkoyhtiön tiedot tallentuvat. Tilanteessa, jossa samalle asiakkaalle ilmoitettu asiakkaan osoite on myynti- ja verkkoyhtiöllä eriävä, myyjän ilmoittama osoite tallennetaan. Verkkoyhtiölle lähtee ilmoitus, mikäli asiakkaalla on ilmoitetusta poikkeava tieto jo olemassa. Jännes huomautti myös, että verkkoyhtiö ja asiakkaan muut mahdolliset myyjät voivat halutessaan käyttää omassa järjestelmässä olevaa osoitetta asiakkaalleen (eikä datahubissa olevaa asiakkaan osoitetta).

Jännes näytti työryhmälle datan laatua siirtotiedostoittain sekä datan laadun kehittymisen tilanteen, esitysmateriaali löytyy pöytäkirjan liitteenä. Jännes kävi läpi Titassa olevia yleisiä virheitä, joista isoin osuus on duplikaattivirheitä (nämä virheet voivat olla myös poimintatyökalusta johtuvia). Virhelista löytyy pöytäkirjan liitteenä. Käyttöönottotyöryhmän edellisessä kokouksessa mietittiin valtuutusten ilmoittamista tietokonversiossa ja onko tähän tarkoitettuja siirtotiedostoja jo ajettu Tittaaan. Jännes kommentoi, ettei ole vielä yhtään palveluntarjoajaa ole ilmoittautunut, jonka kanssa valtuutustietojen ajamista Tittaaan olisi voitu testata.

Keskustelussa esiin nousi kysymys, mitkä rajapisteet kuuluvat datahubin piiriin. Jännes havainnollisti rajapistemittausten vastuita datahubissa kuvalla, joka löytyy pöytäkirjan liitteenä (liite 2). Kaikki rajapisteiden mittausvastuulliset toimittavat itse osapuolitiedot ja rajapistetiedot Tittaaan. Toimitusvastuu koskee siten myös datahubin piiriin muuten kuuluttomia verkkoja, alueverkkoja, tuotantoverkkoja ja teollisuusverkkoja sekä kantaverkkoa siltä osin, kun näillä verkoilla on rajapisteitä datahubin piiriin kuuluviin jakeluverkkoihin. Työryhmässä nousi esiin huomio, että Tietokonversiosuunnitelmassa sanotaan, että mittausvastuullinen toimittaa tiedot Tittaaan, joka voidaan tulkita niin, että jakeluverkonhaltijalla olisi ilmoitusvastuu. Jännes lupasi tehdä korjauksen Tietokonversiosuunnitelmaan asian osalta (sihteerin kommentti: Korjaus on päivitetty Tietokonversiosuunnitelmaan 9.5.2019).

3 Käyttöönottosuunnitelman version 1.3 työstäminen

Leinonen kertoi, että kokouksen pääpainona on katselmoida käyttöönottosuunnitelman versio 1.3 kokonaisuudessaan alusta loppuun. Suunnitelman luettavuuden vuoksi on tarpeellisuus hyväksyä ilman muutosmerkintöjä sellaiset muutokset, jotka eivät oleellisesti vaikuta asiasisältöön sekä hyväksyä ilman muutosmerkintöjä tietyt laajemmat päivitykset, mutta näistä kirjataan ylätasoin maininta dokumentin muutoshistoriaan. Läpikäydään myös mitkä muutoksista halutaan jättää näkyviin muutosmerkintöinä (muutosmerkinnöillä varustettuun versioon). Joihinkin kohtiin voidaan joutua vielä myös kirjaamaan, että "Lisätään tai tarkennetaan myöhemmin versiossa 1.x".

Kaikki muutokset on jo kertaalleen läpikäyty työryhmässä ja hyväksytty, joten läpikäynnin aikana pääpainona on tunnistaa, mitkä muutokset jätetään näkyviin muutosmerkinnöin ja mitkä muutokset kirjataan dokumentin muutoshistoriaan. Käyttöönottosuunnitelmassa on joitakin yksittäisiä kuvia / taulukoita, joiden osalta on sovittava päivityksestä, joka tehdään vielä kokouksen jälkeen. Näitä päivityksiä työryhmän on mahdollista kommentoida vielä ennen version 1.3 julkaisua.

Julkaistavan version 1.3 saatesanoiksi sovittiin lisättävän tieto, että kaikki tehdyt muutokset eivät näy muutosmerkintäversiossa dokumentin luettavuus huomioiden, mutta kaikki oleelliset muutokset on viety muutoshistoriaan. Saatesanoissa tuodaan myös esiin, että datahubia koskeva lainsäädäntö on tullut voimaan viime dokumenttiversioiden jälkeen. Arffman lupasi päivittää lukijalle osion. Arffman päivittää myös suunnitelmassa olevan aikataulukuvan (kuva 7), joka sovittiin myös lisättäväksi PowerPoint muodossa EDIELfi-portaaliin, jossa sitä voidaan tarvittaessa päivittää reaaliaikaisemmin ja käyttöönottosuunnitelmaan lisätään linkki tuohon reaaliaikaisemmin päivitettävään aikataulukuvaan.

Vastuumatriisin tuominen osaksi käyttöönottosuunnitelmaa päätettiin olla toteuttamatta, sillä vastuut ovat listattuina tietokonversiosuunnitelmassa sekä markkinaosapuolten käyttöönottosuunnitelmien ohjeistuksessa. Vastuita tullaan kuvaamaan näiden lisäksi myös Testaus- ja sertifiointisuunnitelmassa sekä tehtäväkohtaisia vastuita tullaan kuvaamaan myöhemmässä vaiheessa laadittavassa "ajosuunnitelmassa", joka tullaan tuomaan osaksi käyttöönottosuunnitelmaa. Sovittiin, että ohjeita puskurien purkamiseen liittyen tullaan päivittämään version 1.3 jälkeen seuraavaan julkaistavaan versioon käyttöönottosuunnitelmasta.

Keskustelussa esiin nousi kysymys, montako toimijaa aikoo käyttää datahubia käyttöliittymän kautta? Fingrid Datahub on saanut kysymyksiä myös aiemmin toimialalta liittyen siihen, voiko jo valittua käyttötapaa muuttaa myöhemmässä vaiheessa. Hiekka vastasi, että noin 15 % markkinaosapuolista on ilmoittanut käyttävänsä datahubia käyttöliittymällä. Puheenjohtaja kommentoi, että valittua käyttötapaa on mahdollista muuttaa myöhemmin, mutta tällöin sertifiointi datahubia vasten tulee tehdä uudelleen.

4

Elhubin käyttöönotto – eSett / Tuomas Pulkkinen

Tuomas Pulkkinen liittyi mukaan kokoukseen kertomaan eSettin näkökulmasta terveisiä Elhubin käyttöönotosta. Esityksessään Pulkkinen avasi työryhmälle tiedonvaihtomallin muutosta, yhteistyötä Elhubin ja eSettin välillä käyttöönottoprojektin aikana sekä rakennetietojen muutoksia ja jäädytystä.

Aiemmin eSett oli suoraan yhteydessä kaikkiin Norjan verkonhaltijoihin, mutta käyttöönoton myötä Elhub toimii palveluntarjoajana verkonhaltijoille ja hallinnoi heidän tietojaan Bassessa. Verkkoyhtiöillä on ainoastaan lukuoikeudet omiin tietoihinsa Bassen Online Servicessä. Myös tukipalvelut ovat nyt palveluntarjoajakonseptin mukaiset. Testausyhteistyötä toteutettiin kahdella kokonaisuudella (testausrakenteet ja tuotantorakenteet). Testauksen esiin tulleet virheet ratkaistiin eSettin tiketointijärjestelmää hyödyntäen.

Elhubin käyttöönoton osalta aktiivinen ja säännöllinen yhteistyö eSettin suuntaan käynnistyi elokuun 2018 alussa (Elhubin käyttöönotto tapahtui 18.2.2019). Ennen käyttöönottoa pidettiin viikoittaisia statuspalavereita. Elhub-projektissa oli useampi jäädytysjakso (koskien eri rakenteiden jäädytystä), jotka löytyvät kuvattuina Pulkkinen esittämässä materiaalisissa pöytäkirjan liitteenä. eSett on miettinyt jo muutoksia, joita Suomen datahubin käyttöönotto aiheuttaa eSettin näkökulmasta.

Elhubin käyttöönoton yhteydessä otettiin käyttöön uudet tuotantoyksiköiden koodit. Myös datahubin käyttöönotto tulee aiheuttamaan muutoksia koodeihin (GS1 / EIC-koodit) ja

Leinonen kysyi, voidaanko vanhoja ja uusia tunnuksia käyttää eSettin suuntaan rinnakkain käyttöönottovaiheessa? Pulkkinen vastasi, että ainakin tuotantoyksiököiden osalta näin voidaan toimia.

Pulkkinen kertoi ryhmälle Elhubin käyttöönoton suurimmista haasteista ja opeista. Suurimpana haasteena oli rakennedatan synkronointi eSettin, Elhubin ja osapuolten välillä sekä tämän osalta muutosten hallinnointi. Ongelmia aiheutti esimerkiksi se, että rakennetietojen muutokset tulivat eSettille tuotantoon, mutta eivät jäädytysjaksolla vielä Elhubille asti. Kaiken kaikkiaan käyttöönotto oli onnistunut ja ongelmiin saatiin tarttua jo aikaisessa vaiheessa.

Työryhmässä nousi esiin kysymys, onko malli Suomen datahubin käyttöönotolle eSettin näkökulmasta samanlainen kuin Elhubin käyttöönotossa? Pulkkinen vastasi, että varmasti pitkälti näin on. Kun testaus alkaa datahubin kanssa saadaan eSettille tietoon tarvittavat muutostarpeet, joiden mukaan osataan varata tarvittavia resursseja. Puheenjohtaja kommentoi, että yhteistyö datahubin käyttöönoton osalta on jo aloitettu eSettin ja Fingrid Datahubin kesken.

5 Käyttöönottosuunnitelman version 1.3 työstäminen / jatkuu

Käyttöönottovalmiuden tarkastuspisteiden osalta ei ole päivitettävää vielä seuraavaan käyttöönottosuunnitelman versioon, mutta huomiona esiin nousi, että asiaa tulee edistää pikimmiten. Nähtiin, että tarkistuspisteitä olisi jo mahdollista listata, mutta päätäntävalta (miten menetellään, jos tarkistuspiste ei toteudu) tulee määritellä yhteistyössä datahub-projektin ja eri sidosryhmien kanssa. Työryhmässä toivottiin, että tarkastuspisteet voitaisiin hankkeen puolesta määritellä ja listata kokonaisuutena. Jatkotyöstö asian osalta sovittiin toteutettavan työpajoissa kesän jälkeen.

Riskilistasta julkaistaan päivitetty versio käyttöönottosuunnitelman versioon 1.3. Tunnistettuja riskejä käsitellään noin kolmen viikon välein datahub-projektin hallintaryhmässä. Markkinaosapuolet voivat osaltaan hyödyntää käyttöönottosuunnitelman riskilistausta omassa riskiarvioinnissaan sekä mitigointiin riskin välttämiseksi. Käyttöönotto työryhmä päivittää riskilistaa puolivuositain ja päivitys tehdään käymällä kaikki riskit läpi ja tarkastamalla, onko saatu lisätietoa ko. riskin osalta esim. markkinaosapuolten seurantatyökalun vastausten perusteella.

Sovittiin että Leinonen päivittää käyttöönottosuunnitelman kokouksessa sovitut yksittäiset tekstimuutokset sekä suunnitelman viimeisen luvun, johon on listattu mitä asioita jää vielä avoimeksi ja tulee tarkentaa 1.3 version jälkeen.

6 Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Viimeiset päivitykset käyttöönottosuunnitelmaan tehdään kokouksen jälkeen ja työryhmää tiedotetaan sähköpostitse, kunhan päivitetty julkaisuversio 1.3 on ryhmällä katselmoitavana. Ryhmäläisille on viikko katselmointiaikaa ja versio 1.3 pyritään julkaisemaan vielä toukokuun aikana. Päivitetty käyttöönottosuunnitelma tullaan esittelemään toimialalle datahubin ajankohtaisseminaarissa 4.6.

Lopuksi puheenjohtaja kertoi, että seuraavassa työryhmän kokouksessa katselmoidaan Fingridin toimialalle työstämää viestintämateriaalia sekä tehdään ryhmän itsearviointi, johon valmistautumiseksi tullaan lähettämään kysymyksiä etukäteen. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.02. Käyttöönotto työryhmän seuraava kokous on 11.6.2019 klo 9.00–15.00.

Liitteet Liite1 Esitysmateriaali
Liite 2 Rajapistemittausten vastuut datahubissa

Jakelu Datahub käyttöönotto työryhmä
Lauri Jännes
Tuomas Pulkkinen